

Tohonya-Kuriszlán ösvény

karszti hangyaboglárka

16. Szőlő-tető
Még az Árpád-korba visszanyúló gazdálkodási forma volt a ritkásra telepített gyümölcsös, melynek gyeperes talaját rendszeresen kaszálták. Így mesterségesen bár, de egy természetközeli, erdőssztyeppre sokban hasonlító növényzeti szerkezet jött létre.

17. Jósvafői Szőlőhegy, Kónya-tető
Hajdanán a környék települései közelében elterülő déli kitettséggű, melegebb lejtőkön szőlőültetvényeket műveltek. Tavasszal és kora nyáron mesébe illő virágos rétek veszik körül a kicsiny pinceépületeket.

18. Pincesor
A szőlőhegyi dűlőutak mentén számos apró pinceépülettel találkozhatunk, melyek többsége ún. prэшázás lyukpince: a felszín alatti boltozott, vagy vajt pince fölé felmenő falú prэшázat építettek. Az egykori határjelző kömezsgyék maradványai a mai napig fellelhetőek a környéken.

19. Jósva-völgy
A völgyekben és a lankás, vastagabb talajréteggel borított „fennsíki” részeken egykor szántóföldi művelést végeztek. A hagyományos, ún. nadrágszíjparcellás, vegyszermentes művelés a mai napig több helyen fennmaradt.

szártalan bábakalács

Szent László-tárnics

11. Köves-bérc
A területen végigtekintve erdőtlen fennsíkot látunk, a tavaszi és nyári időszakban rengeteg virágzó lágyszárúval és bokorral, amely számos lepkének és madárnak nyújt táplálkozó és búvóhelyet.

12. Pillantás a Nagy-oldalra
Az Aggteleki Nemzeti Parkot az UNESCO 1979-ben Bioszféra rezervátummá nyilvánította. A nemzeti park egyik legértékesebb területe a Nagyoldal, mely a hegység legmagasabb mészkörögének (Fertős-tető, 604 m) fennsíkján és meredek déli lejtőjén helyezkedik el.

13. Legeltetés a karszton
Az Aggteleki-karszt területén erdőirtásokon alakítottak ki kaszálókat és legelőket. A hagyományos állattartás eltűnésével ezek a gyepterületek lassan átalakulnak, beerdősülnek.

14. Egykori kuriszláni szénatároló
A térség településein egykor élt állatállomány téli takarmányigényét a dűsfűvű hegyi kaszálókról biztosították. A széna tárolására deszkafalú szénarakódókat építettek.

15. Szénégető hely
A szénégetés a 19. sz. eleje óta volt kenyéradó háziipar a Kárpát-medence erdős vidékein. Ma már kihaltak tekinthető a térségben ez a tevékenység.

leány-kökörcsin

6. Mésztufagát
A Kis-Tohonya-forrásból érkező Tohonya-patak mészben gazdag vize a mederlépcsőkön – vagy a gallyakból és növénytörmeléből képződött gátakon – átbukva szétporlik, aminek következtében a vízcseppekből széndioxid illan el, s egy kis mész válik ki. Az állandóan növekvő „épitmény” egyre nagyobb energiával porlasztja az ütköző vizet, így egyre magasodó mésztufagát épül.

7. Tohonya-szurdok
A szűk, meredek, sziklás falú völgyeket nevezük szurdoknak. Jellemző rájuk a hűvös levegő, a kevés napfény és a magas páratartalom. Jellegzetes társulásuk a szurdokerdő.

9. Lovászösvény
A meredeken felfutó ösvény mentén ízelítőt kaphatunk a karsztra oly jellemző élőhelytípusból, a sziklagyepekkel tagolt karsztbokorerdőből.

szép hegyisáska

atalantalepke

10. Hucul ménes
Az állomásról látható karám a hucul lovak szállása. A nemzeti parkban történő tenyésztésük célja, hogy egy ősi háziállatfajtát itt, csaknem autentikus körülmények között lehet fenntartani, miközben ezzel nagy kiterjedésű legelő és kaszálóterület fennmaradása is megoldódik.

1. Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis
Az egykori kismemesi kúria ad otthont az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési tevékenységének és lovasturisztikai központjának.

2. Becserjésedett irtásrét
A település környékén hajdanán legelőként hasznosított irtásrétet újra visszahódítja az erdő.

3. Erdős töbör
Az Aggteleki-karszt leggyakoribb és legjellemzőbb felszíni karsztformája a töbör, mely a mészkő oldódása révén képződő kerek vagy ovális mélyedés. Mérete változó, mélysége és átmérője a néhány métertől a több száz méterig terjedhet.

búbos banka

4. A Szabó-kút nyelője
A Szabó-kút nyelője egy kisméretű töbör alján helyezkedik el, ahol a víz a töbör alján nyíló repedést tölcseré tágította: ezt nevezük víznyelőnek. Az ide folyó időszakos vizek ezen a tölcserészerű járaton a mélybe kerülnek. A nyelő vize a Tohonya-völgybe, az innen néhány száz méterre lévő Szabó-kútba kerül.

5. Az ősi forrás helye
A Szabó-kút nyelőjének vize egykor valószínűleg nem jutott el a Szabó-kútba, hanem az előttünk lévő fal tövében látható forrásszájakon lépett a felszínre. Ezt a feltételezést igazolja a nyílásokban érezhető huzat, amely mélybe vezető, hosszabb járatra utal.

Információs Iroda
3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.
(36) 48-503-001
informacio@anpi.hu
www.anp.hu
Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

Tohonya-Kuriszlán ösvény

Az ösvény az Aggteleki Nemzeti Park sajátos tájképi értékeivel, a karsztos felszín formavilágával, legjellemzőbb élőhelyeivel és a terület történetével ismereti meg a látogatót.

A vidékre jellemző tájkép a természet és az ember évezredek együttélésének eredményeképpen jött létre. A karsztterület változatos domborzatának és talajtani adottságainak köszönhetően a különböző művelési módok színes mozaikja (szántó, legelő, kaszáló, gyümölcsös) borította egy-egy település környékét.

Az ösvény kiinduló pontja a Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis épülete előtt található (3758 Jósvafő, Táncsics M. utca 1.) Utunk során (akár többször is) keresztezhetjük a hucul lovak villanypásztorát: a villanypásztor érintését kerüljük! A kinyitott kapukat sose hagyjuk nyitva, mindig zárjuk vissza a villanypásztor!

Ösvényjelzése:
sárga T

Km

Tohonya-Kuriszlán ösvény:
8,7 km (alternatív útvonal 4,5 km)

Nehézségi fok:
közepes túra
(enyhe szintemelkedés)

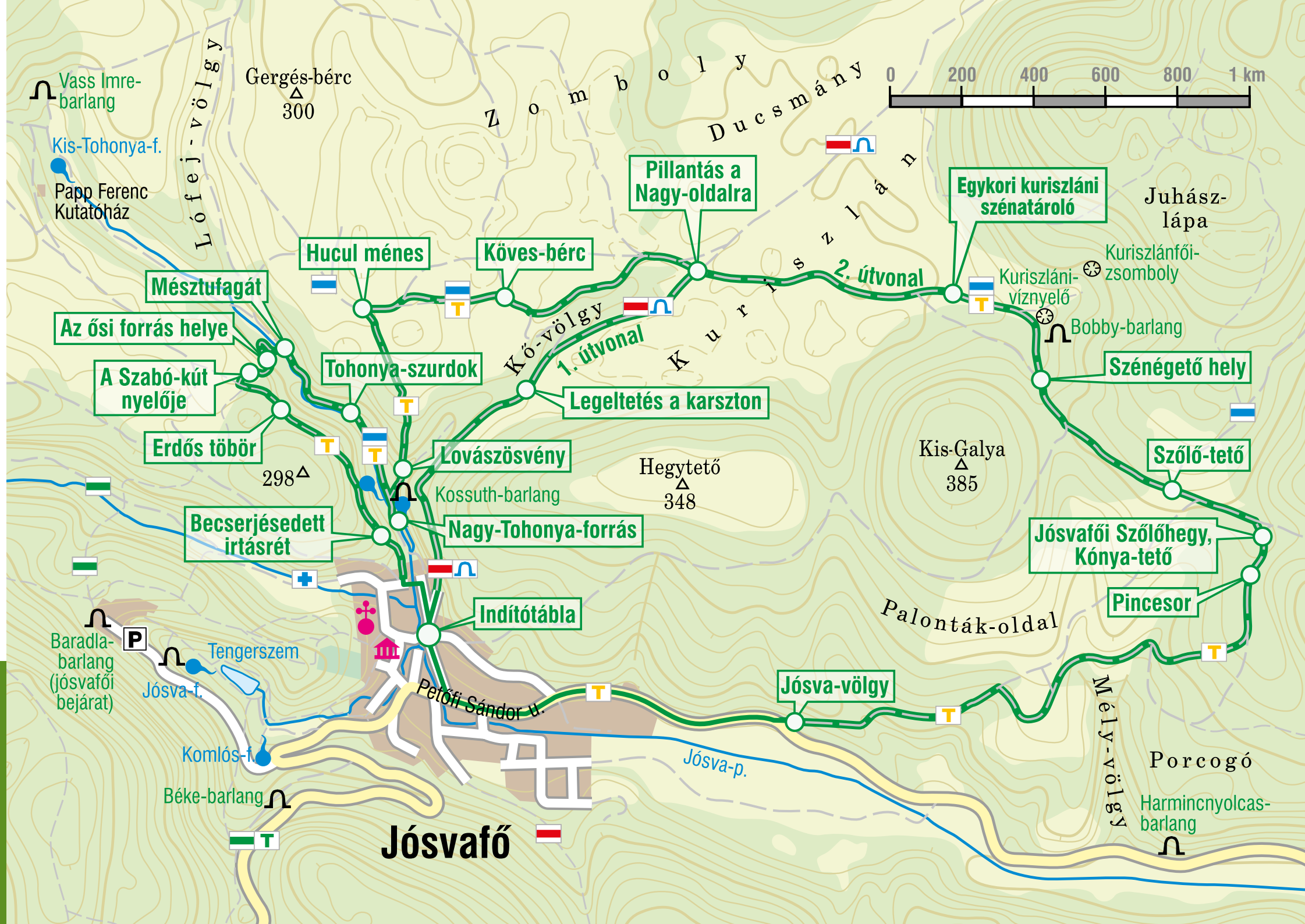
Bejáráshoz szükséges idő:
3,5 óra (alternatív útvonal 2 óra)

Kérjük, ügyeljenek a terület tisztaságára, a kirándulás során keletkezett szemetet ne hagyják a területen!

A kutyával túrázókat kérjük, hogy kedvenceiket pórázon sétáltassák!

A növények és az állatok a saját élőhelyükön érzik magukat a legjobban! Figyeljék, fényképezzék őket, és az élményt vigyék haza!

ÖTLETEK,

hogy igazán kellemes, érdekes időtöltést nyújtson mindenkinek a Tohonya-Kuriszlán ösvény!

Visszafordulási lehetőségek Jósvafőre:

• Akik csak ízelítőt szeretnének kapni Jósvafő környékének természeti értékeiből, azok a 7. állomás után (Tohonya-szurdok) az utat követve, a Kossuth-barlang felé haladva, néhány perces sétával visszatérhetnek a faluba.

• A 12. állomástól (Pillantás a Nagy-oldalra) kijelölt, alternatív útvonal (a térkép 1. útvonalaként jelöli, jelzése piros sáv) vezet vissza azokat, akik rövidebb túrát szeretnének tenni. Ezen a rövidebb túrán is megismerkedhetnek a látogatók a területre jellemző erdős és gyeper élőhelyekkel és találkozhatnak a hucul ménessel is.

Kóstoló kisgyermekkel:

Kisgyermekes családoknak ajánljuk, hogy a Kossuth barlang bejáratához, azaz a Nagy-Tohonya-forráshoz tegyenek Jósvafő központjából egy alig 500 méteres sétát. Itt egy karsztforrás hűsítő vize, pihenőhely és a forrásmedence természetes „játsszótere” várja a kicsiket és nagyokat egyaránt!

